

Meteorologiske Jagttagelser

som

fra April 1761. til samme Maaned 1762.

ere gjordte

i Bоргensfund nær Vesterhavet

paa 62. Grad 33. Minuter

beliggende,

ved

Hans Strøm,

Da Luften er det Element i hvilket vi leve, saa fortiener den uden Tvil vor Agtpaagivenhed frem for andre Ting i Naturen. Ei allene mange af vore Sygdomme have deres Grund i Luftens Beskaffenhed, men og en stor Deel af vore frie Sierninger, særdeles de som angaae Agerdyrkning og Seilads, finde i samme tit og ofte betydelige Hindringer, og dog vilde hverken den ene eller anden af disse Uleiligheder blive nær saa vigtige som de ere, dersom vi ret kiendte Aarsagerne og kunde see dem forud. Paa den anden Side er Luften os ikke mindre nyttig og beforderlig i adskillige Henseender, som daglig Erfarenhed lærer, og det ene med det andet kan overbevise os om, at den Slid er ikke overflodig eller unyttig spildt som anvendes paa Luftens Undersøgning, naar kun Midler udvælges, som dertil ere tienslige.

Na 5

blant

blant saadanne Midler regnes nu Meteorologiske Jagttagelser med Billighed for et af de beste, da det er ved dem man kan gjøre sig Haab om at udfinde Luftens Forandrings-Love, ligesom det er ved at agte paa Himmelsens Løb, Stierne- og Rigere ere komne i Stand til noie at bestemme Planeternes Gang; og sætter jeg nu det Fald, at man i det første kunde komme saa vidt, som i det sidste, eller at man kunde vide ligesaa vist at forud sige Regn og Storm, som en Formørkelse i Soel og Maane, da seer vel enhver, at Nyttten deraf vilde blive meget stor. Men endskjønt man gierne tilstaaer, at Luftens Forandringer ere ei nær saa periodiske som hine himmelske Legemers Gang, saa nægter dog vel ingen, at det ene skeer efter fastsædte Naturens Love saavel som det andet, hvoraf flyder, at adskillige af Luftens Forandrings Love kunde opdages, som hidindtil har været ubekjendte, naar man kun havde mange og paa adskildte Steder samlede Jagttagelser over Veirliget og Vindene, foruden det, at saadant vilde give et stort Lys saavel i Natur-Læren i Almindelighed, som i et Lands Naturlige Historie i Særdeleshed.

Paa den Vestre Hav-Side af Norge, hvor jeg boer, er Veir og Vind saa foranderlig som nogensteds i Verden, og giver derfor Anledning til adskillige Erfaringer som
an.

andensteds ere ubekiendte, hvortil kommer Inderbyggernes Mærings Maade baade paa Søen og Landet, som nøder dem til frem for mange andre at agte paa Veirets Forandringer med alt hvad som gaaer for og følger efter, samt deraf at gjøre sig visse Regler eller saa kaldte Mærker, hvilke vel ikke alle ere rigtige, men kunde dog maaaskee blive det under visse Betingelser, og naar de bleve samlede med det Slags Meteorologiske Jagttagelser, som nu omstunder ere brugelige.

Jeg forstaaer derved den Maade at afmaale visse Grader i Luftens Tyngde og Varme, som de fornemteste Kilder til dens øvrige Forandringer, og dertil at betiene sig af de saa kaldte Barometra og Thermometra, hvilke ved samme Aarsager af Kulde, Varme o. s. v. altid vise samme Virkning (anderledes end Følelsen, som herudi er meget ulig) og har den Fordeel, at man kan gjøre sine Erfaringer bekiendte og forstaaelige for andre, naar kun Instrumenterne (der ere af adskillig Indretning) forud beskrives, tilligemed Maaden som er brugt i Jagttagelserne, hvilket følgelig paa dette Sted vil blive fornødent at melde om med saa Ord.

Mit Barometer og Thermometer ere begge forskrevne fra Göttingen. Det første bestaar af et lige eller ubøiet Glas-Rør neder til forsynet med en Træ-Casse eller Capsel, hvis

hvis Huulheds Diameter forholdt sig imod Glas = Rørets som 8. mod 1. Men da samme ved en ubehagelig Hændelse gik i Stykker, fik jeg ved nogle Italiener, som strax efter komme reisende for at sælge Veir-Glasser, et nyt Glas = Rør indfadt, som dog havde noget videre Abning, hvorfor man maatte indfiære og udvide Træ = Capselens Huulhed, saa den nu holder 7. Danske Linier i Diameter og Glas = Rørets 1. Dvæg = Sølv blev paafuldt indtil næsten intet mere vilde løbe ud af Hullet paa Træ = Capselens Side, naar Vinden toges bort og Glasset hængte lige. Paa Tavlen hvortil Glasset er fæstet, er tegnet, saavel en Parisisk som Londonsk Fod, begge inddeelte i sine Tommer og Linier, dog har man i Jagttagelserne rettet sig efter den Londonske, som stod nærmest for Dinene. Mit Thermometer er ligeledes et ubøiet, men langt finere Glas = Rør, neden til udvidet som en Cylindrisk Capsel, der er fyldt med Dvæg = Sølv paa behørig Maade. De der hos tegnede Grader ere saaledes inddeelte, at den Kulde hvorved Vand fryser betegnes ved 32, og den Varme som kommer Vand til at kaage, ved 212. Begge har hængt i en Svale, hvor Luften stedse har havt frie Tilgang, men Solens Skin aldrig.

Jagttagelserne ere giorte mange Gange om Dagen; om Vinteren i det mindste 4. Gange, og ligesaa ofte antegnede. Næmlig første Gang Klokken 6. à 7. Formiddag, den anden ved Middags Tid, den tredie Klokken 4. Eftermiddag, og den fjerde Klokken i 1. silde om Aftenen. Om Sommeren er Dvæg-Sølvet's Hoide ligeledes ofte iagttaget, men ikkun 3. Gange antegnet. Næmlig ved Klokken 7. à 8. om Morgenen (skiont man heræfter tænker at begynder tidligere) ved Middag, og tilsidst om Eftermiddagen Klokken henved 6. Marsagen til denne Forskiel er, at Forandringerne ere om Vinteren baade fleere og uordentligere end om Sommeren, da Dvæg-Sølvet i Barometer kan længe blive staaende i samme Hoide, og holder ved at stige i Thermometer den hele Dag igiennem indtil Klokken 6. eller derover, da Luften først er ret opvarmet, undtagen naar en stærk og koldig Hav-Bind indtreffer om Eftermiddagen, da Barmen kan aflade at tiltage ved Klokken 5. eller 5^{1/2}. At anføre alt hvad jeg har antegnet vilde blive ligesaa vidtloftigt som ufornødent, hvorfor jeg har indskrænket det til efterfølgende 3de Poster, som denne Gang meddeles til en Prøve, efter hvilken der kan ventes mere, siden man agter, om Gud vil, at fare fort i slike Bemøielser, og at gjøre dem mere og mere fuldkomne.

I. Barometers høieste og nedrigste			
1761.	Maaned	Day	Klokkeslet
	April	1	4 Eftermiddagen
		30	5 Eftermiddagen
	May	15	8 Formiddagen
		21	5 Eftermiddagen
	Junius	27	7 Formiddagen
		8	Middagen
	Julius	1	7½ Formiddagen
		18	6 Eftermiddagen
	August.	20	6 Eftermiddagen
		23	7½ Eftermiddagen
	Septembr.	29	7½ Formiddagen
		18	8 Formiddagen
	Octobr.	6	7½ Eftermiddagen
		17 og 18	Hele Dagen
	Novembr.	13	7 Formiddagen
		20	Middagen
	Decemb.	12	Hele Dagen
		30	4 Eftermiddagen
1762.	Januar	22	Den hele Dag
		13	4 Eftermiddagen
	Februar.	28	11 Eftermiddagen
		19	Middagen
	Martii.	15	4 Eftermiddagen
		31	11 Eftermiddagen

Stærkeste Forandring

Fra den 19. Novembr. om Aftenen Klok-
faldt Døg = Sølvet i Barometer 5. Linier,
3½ Esterm. til 5½. 4 Linier, da Vinden sprang

Stand i hver Maaned.

Tom.	Lin.	Vind.	Væir.
30	2	Norden —	klar
28	8	S. D. —	regnagtig
29	8 $\frac{1}{2}$	B. N. B.	noget skyed
28	8 $\frac{1}{2}$	B. — —	skyed
29	7	B. N. B.	klar
28	8	N. B. — —	Regn
29	4	N. — — —	Regn og Blæst
28	6 $\frac{1}{2}$	B. S. B.	regnagtig
29	6 $\frac{2}{3}$	B. N. B.	Blæst og Regn
28	8	S. B. —	Storm om Aftenen
30	—	D. — —	stille klar
28	4 $\frac{1}{2}$	S. B. —	skyed
30	2	B. — —	klar
29	1	D. N. D. —	klar
30	2 $\frac{2}{3}$	S. D. — —	klar
28	6	S. — — —	regnagtig
29	8	D til S. —	klar og stille
28	7	S. B. og B.	Blæst og regnagtig
29	8	D til S. —	stille
28	7	S. B. og B.	skyed, stille
30	2 $\frac{2}{3}$	S. D. — —	stille og klar
28	5 $\frac{2}{3}$	B. S. B.	vindig
30	3	D. S. D. —	klar og stille
28	6	D. — — —	klar og stille.

i Barometer.

Den 11. til den 20de om Morgenen Klokk. 8.
men derimod steg det samme Dag fra Kl.
om fra S. til N. B.

Den

Den 30te December, da Binden fra Klokk. 7. Formid. til Klokk. 11. Estermiddag.

Den 21. Januar. steg Qvægs. i Ba- 9 Linier, da Binden sprang om fra en Storm II. Thermometers høieste og nedrigste

1761	Maaned	Dag	Klokkeslet
	April	6	4 Estermiddagen
		29	8 Formiddagen
	May	19	5 $\frac{1}{2}$ Estermiddagen
		1	8 Formiddagen
	Junius	19	6 $\frac{1}{2}$ Estermiddagen
		8	7 $\frac{1}{2}$ Formiddagen
	Julius	30	Middagen
		3	7 Formiddagen
	Augustus	8	6 Estermiddagen
		26	7 $\frac{1}{2}$ Formiddagen
	September	9	Middagen
		21	8 Formiddagen
	October	29	Middagen
		15	8 Formiddagen
	November	2	3 Estermiddagen
		29	11 Estermiddagen
	December	26	2 $\frac{1}{2}$ Estermiddagen
		14	11 Estermiddagen
1762	Januarius	11	7 Formiddagen
		18	7 Formiddagen
	Februarius	3	2 $\frac{1}{2}$ Estermiddagen
		15	7 Formiddagen
	Martius	24	Hele Estermiddagen
		30	7 $\frac{1}{2}$ Formiddagen

en Storm af S. gik om til N. steg det fra 9 $\frac{1}{2}$ Linier, og altsaa saa godt som en heel Tom. rometer fra Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Formid. til 10 $\frac{1}{2}$ Eftermid. af S. V. til Nord N. V.

Stand for hver Maaned.

Grad	Vind	Luft.
52.	S. O. —	Blaest
35.	N. N. V.	sneeagtig
64.	O.	Klar og stille
41.	N. N. V.	Regn og sneagtig
72 $\frac{1}{2}$.	S. O. —	Klar, tilsidst taaget
48.	N. — —	regnagtig
65.	S. O. —	Skied og stille
47.	S. V. —	Vind
70.	S. — —	Klar og stille
50.	O. — —	stille og taaged
61 $\frac{1}{2}$.	S. O. —	stille og taaged
45.	O. — —	Klar og stille
54.	S. S. V.	mild og taaged
32.	O. S. O.	Klart og stille Frostvaer
56.	S. S. V.	regnagtig hvorpaa f. Storm
23.	O. — —	Klart og stille Frostvaer
41.	O. — —	stille
25.	O. til S.	stille Frostvaer
48.	S. — —	Driv = Skyer
30.	O. S. O.	Klar og stille
47.	V. S. V.	Klar og Blaest
17.	O. — —	Klart og stille Frostvaer
39.	V. S. V.	regnagtig
18.	O. — —	Klart Frostvaer og Blaest.

Erh. Selsk. Skr. 2. D. B b April.

386 Meteorologiske Jagttagelser.

1762.	Maaned.	Dag.	Klokkeslet.
	April.	20	11 Eftermiddag.
		1	6 Formiddagen
	May	20	7 Formiddagen
		28	10 Eftermiddag.
	Junii	23	6 Eftermiddagen
		21	4 Formiddagen
	Julii	16	4 Eftermiddagen
		2	6 Formiddagen
	August.	26 til 28	4 Eftermiddagen
		24	6 Formiddagen
	Septemb.	24	3 Eftermiddagen
		20	6 Formiddagen
	October	1	Middagen
		27	6 Formiddagen
	Novembr.	19	11 Eftermiddag.
		11	6 Formiddagen
	Decembr.	1	6 Formiddagen
		29	6 Formiddagen

Stærkeste Forandring

1761. Den 19de Junii steg Vægen til Klokken 12, 8. Grader. Vinden

1762. Den 4de Februarii faldt det sprang om fra V. til N. med Hagel.

Den 6te i samme Maaned faldt det 5. Grader, da Vinden var Vest, Nordvest

Grad	Vind.	Luft.
50.	S. — —	taaget og vindig
29.	S. S. —	klar og stille
57.	V. S. V.	Driv = Skyer
34.	N. V. —	Blæst med Hagel
62.	V. til N.	Driv = Skyer
49.	V. til N.	Regn
67.	Soelgangs-	Wind. Driv = Skyer
47.	V. — —	Regn og Blæst
57.	V. — —	noget taaget.
46.	V. N. V.	Regn = Byer
58.	S. S. —	Driv = Skyer og Floe
44.	S. — —	temmelig klar og stille
48.	V. — —	stille
25.	N. — — —	klar og stille
48.	V. S. V.	Storm og Regn
19.	N. — — —	klart Frostvær
48.	V. S. V.	Storm
27.	N. — —	klar og stille

i Thermometret.

sølvet i Thermometer fra Kl. 7. om Morge-
var Syst = Ost og Varm.

3. Grader i een Times Tid, da Vinden

fra Kl. 7. om Morgenen til Kl. 11. Formid.
og stormende.

388 Meteorologiske Jagttagelser.

Den 19de FejUSD. faldt det i 7. Timer Syd - Ost til Vest, Syd - Vest; Men mer 3. Grader, da Vinden var sydstøstlig.

For at slutte 1762 Mars Barometriske

1762.	Maaned.	Dag.	Klokkeslet.
	April.	8	11 Eftermiddag.
		1	6 Formiddagen
	May.	24	6 Formiddagen
		16	7 Formiddagen
	Junii.	1	7 Formiddagen
		15	Middagen
	Julii.	13 til 15	hele Dagen —
		28	hele Dagen —
	August.	31	7 Formiddagen
		2	4 Eftermiddagen
	Septemb.	1	6 Formiddagen
		28	6 Formiddagen
	October	8	6 Formiddagen
		23	6 Formiddagen
	Novembr.	15	6 Formiddagen
		3	4 Eftermiddagen
	Decembr.	25	hele Dagen —
		1	6 Formiddagen

III. Vindenes Beskaffenhed

I Begyndelsen af Maaneden var Luf- eller vestlig; Men i de 3. sidste Uger var

6. Grader, da Vinden gik om fra Syd-
den 16de i samme Maaned steg det i 5. Et

Observationer tillægges følgende:

Tom.	Lin.	Vind.	Luft.
30.	1 $\frac{1}{2}$	N. — —	Klar og vindig
28.	6 $\frac{2}{3}$	S. O.	Klar og stille
30.	0	V. til N.	Klar
29.	1	V. S. V.	Blæst
29.	2 $\frac{1}{2}$	V. — —	taaget
28.	2	V. — —	taaget
28.	5	V. til N.	taaget
28.	0	V. N. V.	taaget
28.	6	N. — —	taaget
27.	8 $\frac{2}{3}$	V. S. V.	Regn
28.	6	N. N. V.	Drivskyer
27.	9 $\frac{1}{2}$	V. S. V.	regnagtig og stormende
28.	9 $\frac{1}{2}$	N. — —	Klar og stille
28.	2 $\frac{1}{2}$	N. O.	stærk Blæst
28.	7	S. — —	Tøe = Bæir
27.	6	S. — —	stærk Regn
28.	9	S. O.	Klar og stille
28.	2 $\frac{1}{2}$	V. S. V.	Storm.

i April. 1761.

ten temmelig varm og Vinden enten sydlig
Bæiret sneagtigt og foldt, og Vinden om

veplede hver Dag saaledes, at den om Morgen var S. O. siden S. og Eftermiddag N. V. og N. N. V., hvilket sidste var den Vind som i denne hele Maaned hærskede i Havet, og brød gierne om Eftermiddagen ind med Regn eller Snee.

i May.

Den største Deel af Maaneden var Væiret temmelig varmt og Vinden S. O. og S. som dæmpede Hav = Vinden af en N. N. V. at det sielden brød ind.

Den 24de faldt Snee ned paa Fjeldene, og siden var Luften temmelig kold ind til Maanedens Ende.

Den 25de stærk Vind og Regn af S. og S. V.

i Junii.

Den hele Maaned igiennem var Væiret meest østligt og nordligt samt behageligt og varmt, skiont i Begyndelsen noget koldt.

Den 28de var Varmen usædvanlig stærk, og skiont jeg samme Dag ei var tilstede, saa slutter jeg dog at Dvægsølvet i
Ther-

Thermometret har ei overstegit den 8. eller 69. Grad, altsaa ei staaet saa høit som den 19de, da det steg til $72\frac{1}{2}$ Grader, fordi de foregaaende Dage vare varmere og Luften mere oppvarmet end den 28de.

Barometeret holdte hele Maaned igiennem denne Orden, at Dvæg = Solved stoed høiest tilig om Dagen, men faldt siden efterhaanden.

i Julii.

Binden var næsten den hele Maaned igiennem Nord = Nord = Vestlig, taaget og Luften regnagtig, saa at manges Spaadom blev opfyldt, at ligesaa forbrændte af Bar = me Huus = Tagene vare i forrige Maaned, og for Soelthverb, ligesaa forraadnede skulde Saaterne eller Høe = Staffene blive af Regn efter Soelthverb.

Binden var gierne om Morgenens N. og S. D. men gif sildigere paa Dagen om til B. B. N. B. og N. B.

i Augusti.

Denne hele Maaned igiennem sprang Binden hver Dag om fra N. og S. D. til S. S. B. B. og B. N. B. med Blæst og

Regn, hvorfor nogle Gange saaes Regnbue i V. om Morgenen, og den 31. tvende klare og concentriske Regnebuer med omvendte Couleurer i D. om Aftenen.

Den 23. Storm om Aftenen af S. V. og stærk Torden Natten efter.

Hunde: Dagene fra den 22de Julii til den 23de i denne Maaned vare bestandig fugtige, saa det denne Gang ikke gif efter den sædvanlige Mening, at naar Væiret den halve Deel af Hunde: Dagene har været klart eller regnagtigt, skal det den anden halve Deel forandre sig til det som er tværtimod. Dog var Skodden eller den Taage som kommer ind af Havet om Sommeren, ei saa overflødig og bestandig liggende paa Fjeldene i dette Aar, som i mange foregaaende.

Nord: Lyset saaes hver Aften fra den 25. til 30te, og loed sig tilhøje i mange lyse Buer og Taager, der strakte sig endog langt over Zenith mod Synden.

i Septembri.

Den første halve Deel af Maanedden holdte ved med uroeligt Væir af S., S. V.

og B. S. B. samt Regn og Blæst, og endfiønt Vinden undertiden om Morgenens var østlig, sprang den dog om til samme Væir længer hen paa Dagen.

Den 9de som var den varmeste Dag fordte Lyn = Ild og Torden med sig om Aftenen.

Matten til den 12te faldt den første Snee paa Fjeldene, hvorom Bønderne har gjort sig denne Regel, at gaaer det over 3. Nætter at den saaledes nedfalder, holder det saaledes ved i 9. Nætter; tages saadan Nye = Snee strax bort med Slud og Regn, bliver den første Deel af Vinteren regnes fuld og urolig. Men tages den bort af Soel-Skin, bliver Væiret en Tid klart og got. Dette traf og denne Gang rigtig ind, thi strax efter blev Væiret deilig klart og stille, som ei alene vedvarede den sidste halve Deel af Maanedens; Men og et Par Maaneder efter.

Nordlys saaes den 4., 7de, 8de og 10de; Men intet mærkeligere end den 16de; thi ved Kl. 8. om Aftenen, da Maanen allerede var oprunden og skinnede klart, saaes først en Bue af Nordlyset fra N. S. O. til S. B. og det i det sydlige Hemisphærium

saa lavt, at den stod midt imellem Zenith og den søndre Horizont. Samme Bue var meget klar, havde stærk Bevægelse og skød adskillige Straaler paa Skraads hen til N. O. og N. V. Himmeleen var overalt klar undtagen i Vest, hvor der stoed en saa kaldet Skottungs-Bakke eller tykke og mørke Hav-Skyer. Et Kvarters Tid derefter skød samme Bue mange lyse og adspredde Taager mod N. og ved Kl. 8 $\frac{1}{2}$ saaes 2. Parallell-staaende Buer fra N. V. til O. ret over Zenith. Da samme Dag var en saa kaldet Tamperdag, og Tamperdage ere altid de fornemmeste Mærkes-Dage, saa spaaede mange, at Væiret som den største Deel af Sommeren havde været uroligt og ubehageligt, vilde nu forandres til det bedre, og gjorde sig endnu vissere Haab derom, siden Væiret den 9de Dag efter, som var den 24. var godt og stille.

Den 18. 21. 22. 23. 24. og 26de saaes atter Nordlys, som ligeledes kiendelig trækede sig mod Nord, og den 26de var det deri mærkeligt, at det stoed som en lys Bue ganske nær ved den søndre Horizont, saa jeg ikke mindes at have seet det lavere i Nord. Samme lyse Bue blev og staaende een Times Tid, og skød sig Kl. 10 $\frac{1}{2}$ i mange Buer og krumme Slinger hen over

Den

den hele Himmel. Da nu alle disse Nordlys strakte sig mod Nord, og derpaa suite saa bestandigt Land- Bæir som af det efterfølgende sees, saa syntes dette meget at bestyrke den almindelige Mening, at hvor Nordlyset trækker sig hen, derfra skal Vinden komme (a).

i Octobri.

Det klare og stille Bæir, som begyndte forrige Maaned, holdte ved denne hele Maaned igiennem, saa man kun et Par Gange havde tidet Regn.

Den

- (a) I dette og mere ligner Nordlyset det saa kaldte Bleg, eller de blege og lyse Taager, som sees om Dagen i mange Strimer at fare hen over Himmelen, og altid til den Kant, hvorfra Vinden kommer, ja mange ere af den Mening, at Bleget er det samme om Dagen som Nordlyset om Natten, og at Nordlysets større Klarhed allene kommer af Nattens Mørkhed, hvilket og er Hr. Barhows Mening i hans paa Tydsk udkomne Tractat om Nordlyset. pag. 33. Iqq. Ved foranstørte Regel gieres ellers her af de vittigste Soemænd denne Undtagelse, at naar Nordlyset trækker sig igien tilbage, fornemmelig hen ved Morgenen, da er dens Gart om Aftenen til een eller anden Kant af Himmelen af ingen Betydning, ligeledes skal det og forholde sig med Bleget.

Den 15de stoed Nøag = Solvet i Thers
mometeret første Gang ved Fryse = Puncten.

Binden var bestandig N. og S. N.
som holdte Lige = Bægt imod en N. B. som
laae i Havet og sadte næsten hver Aften
tykke Skyer op i Vest, som man kalder
Vestenvinds eller Skottungs = Bakke.

Nordlyset saaes og paa flige Tider ofte,
især den 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 20.
21. 26.

Den 2den og 19de faldt Sneer ned i
Fjeldene, den 20de ogsaa i det Lave.

I de sidste Dage af Maaneden var
Væiret meest mildt og Binden sydlig.

i Novembri.

Det langvarige klare og stille Væir
holdte ved indtil den 16de i denne Maaned,
da det begyndte at regne. Derefter havde
man Sneer og Glud af en Synnen og Ves-
sten indtil den 25de, da Binden blev nordlig
og førte megen Sneer med sig, som faldt
ved Søe = Kanten i. Allen dyb.

Den 29. og 30te blev Væiret klart
igien.

Den

Den 20de om Morgenen var Døagsfølv
vet i Barometret faldet usædvanlig stærkt,
men steg ligesaa hastigt igien da Vinden gik
om fra S. til N. V.

Nordlys saaes den 6. 7. 9. 10. 11. 21.
og 29.

i Decembri.

Vinden stoed hele Maaneden igien
nem af N. samt N. til S. og var som oftest
stille, men blæste undertiden dog temmelig
med Rode i Ost.

Den 25de var stærk Blæst af S. og
Eynild om Morgenen.

Fra den 28de til 30te havde man Syn-
den = Bind med Storm.

Den 30de da samme gik om til Nord,
steeg Baromet. fra Kl. 7. til 11. Estermiddag
 $9\frac{2}{3}$ Linier.

Nordlys saaes den 14. 15. og 27.
Det sidste saaes Aftenen førend Stormen
begyndte at gaae fra Norden til Synden og
var usædvanlig rød.

I denne Maaned og følgende grasserede
en stærk Riig = Hoste.

i Januari. 1762.

Været var hele Maaneden igiennem
meget mildt, saa at Dværgsølvet i Thermo-
met. aldrig faldt under den 30te Grad;
Vinden var og mestendrets stille og gik ide-
lig om fra N. til S. og V. Ikke desmin-
dre laae dog i Havet en stærk Vind, som
undertiden sadte tykke Skyer op i Vest om
Aftenen, og den var det som nogle Gange
brød ind til Landet med Storm, Regn, og
lidet Snee, hvilket især skeede fra den 3de
til 8de ligesaa den 20. og 21. da Baromet.
havde stærk Forandring.

Om Morgenen den 27. var falden
stærk Riimfrost, hvorpaa der pleier at
følge Regn, som og skeede samme Dags
Aften.

Den 30. stærk Torden og Blæst af V.
med Regn.

Nordlyset saaes den 1. 14. 15. 16. 17.
23. 24. 25. 26. da Skottungs Bakken altid
loed sig tilsyne i Vest.

i Februarii.

Begyndelsen af Maaneden var vindig og uroelig af en vestlig og nordlig Vind, som førte megen Sne med sig, især den 7. og 8. Samme Sne blev liggende indtil den 16. da der i nogle Dage faldt et overflodigt Regn indtil den 20. da en stærk Nord den Vind atter brød ud med Sne, ligesom den 7de og 8de, hvilket vedvarede indtil den 23.; da man fik et deiligt stille Frostvær til Maanedens Ende.

Den 15de stød Dvægsølvet i Thermometer paa 17. Grad, som var den største Kulde jeg observerede, skiont Kulden var langt stærkere Dagen tilforn, da jeg ikke var tilstæde, og formodes at have gaaet til 15. Grader, siden Vinen paa Alteret i den Kirke, hvor jeg samme Dag gjorde Tjeneste, var kiendelig frossen oven til, det jeg ellers aldrig har erfaret.

Fordi Været var klart og Solen saaes paa Aften: Onsdag den 24. saa spaaede mange, at Været til over Paaske vilde blive bestandig godt, som og skeede.

Den 8. 10. 13. 14. 15. 19. 21. 22. 25. og 26. Nordlys.

i Mars

i Martii.

Den hele Maaned igiennem var Vinden i Havet nordlig og nord - ostlig. Men nærmere Landet meest N. N. S. O. og S. O. med klart Frostvæir og nogen Blæst som undertiden hindrede Fiskerne at komme paa Havet. Da der i dette Aar ingen saa kaldet Grundstød eller Storm af N. V. indfaldt, maatte Torfsken søges 3. Mile ud.

Den 4de var Vinden stærk af N. med Sne, ligesom 2de Gange tilforn i Februar, og den 8de faldt 1. Alen dyb Sne, som blev liggende hele Maaneden næsten uforandret.

Fra den 24. til 27. Synden med Tøevæir.

Nordlys observeredes den 12. 13. 14. 15. 16. at sette sig hen under Biergene i S. O. og S. hvor det om Natten blev staaende som en lys Taage.

Den 17. 19. 21. 22. og 29. saaes det og, men mindre.

Den næsten bestandige og temmelig dybe Sne, som man havde i denne Vinter, spaaede mange forud af visse Kiendetegn, saasom

saasom at Tidselen, (*Carduus crispus*) forleden
 Har vorte saa høit i Agrene, og at Musen
 (*Mus terrestris*, Linn. Syst. Nat. Edit. X.)
 Klafrede til det øverste af Korn- Sæe-
 gierne (a).

i April.

Fra den 8de til 15. var Været øst-
 ligt og klart, da Barometret stod stedse paa
 30. Tom. til 30. og $1\frac{1}{2}$ Linie. Samme Tid fros
 Marken om Natten, skjønt Dvægsølvet i
 Thermometret stod oven for Fryse-Puncten (b).
 Fra den 15. til Maanedens Ende blev Væ-
 ret mere taaget og mildt, og Vinden sydlig
 og vestlig.

Den 10. og 11. saaes stærkt Tister i
 Haver, det er en subtil og lav Taage, som
 oplyses af Solen, og ansees som et Tegn til
 Regn, som og paafuldte den 13de.

Nordlys observeredes den 3. 6. 11. 14.
 15. og 17de. De tre sidste Gange strøg det
 mod Synden langt over Zenith, hvorpaa
 fuldte

(a) De lange Stænger, som her sammenbindes
 ligesom Gierder, at hænge Kornet paa.

(b) See herom meer i Octob. Maaned. At
 Vandet kan fryse til Is, endog naar Dvægsølvet i det
 Fahrenheit Thermom. staaet
 ved 41. Grad eller 9. Grad oven for Fryse-
 Puncten, har og Musschenbroech aamærket.
 Elementa Phylca. pag. 234. S. 540.

fuldte Forandring af sydlig Vind som tilforn er viist.

i May.

Den Vind som i denne Maaned havde Overhaand, var V. til N. og V. N. V., i Havet N. V. Luften var imidlertid mestendeels mild, dog langt fra ei saa varm, som den samme Tid sagdes at være i Bergen af de Søe = Folk som herfra i stor Hast bleve udcommanderede, og berettede, at Varmen der var usædvanlig stærk, men at Kulden mødte dem igien, saasnart de paa Tilbagereisen komme til Stat; saa det synes, at dette Forbjerg hindrer de nordlige Vinde samt medfølgende Kulde, at de ei altid kan strække sig til de sydlige Deele af Striftet.

Den sidste Deel af Maaneden, især den 28de (da Marken blev ganske bedækket med Snee) var saa kold, at Stær = Unger ihjelsfrose i Rederne.

i Junii.

Binden var hele Maaneden igiennem V. V. til N. eller V. N. V. undertiden og N. og Luften taaget, vindig og kold, saa man af og til maatte legge i Dvøene.

i Julii.

Væiret var taaget regnagtigt og koldt den hele Maaned igiennem, og Binden V. N. V. og N. V. sielden ret N. uden den

10. og 28. Den 16. var den varmeste Dag i Aaret.

Natten til den 30. faldt megen Sneer paa Field-^s Toppene, og samme Sneer var det nok som forarsagede det kolde Væir samt Barometers Faldende; thi jeg har mærket at Væg-Sølvet i Barometret staaer aldrig lavere om Sommeren end naar der er Sneer i Luften.

i Augusti.

I denne Maaned hærskede samme regnagtige og kolde Væir som i de forrige Sommer-^s Maaneder. Alene den 13. 14. 26. 29. 30. og 31. var Luften klar.

Natten til den 6te og 23. faldt Sneer langt ned paa Fieldene.

Den 11te og 12te begyndte man i Fior-^s derne at indhøste Bygget, som ved Hav-^s Kanten ei skede førend den 8de à 10de i Septembri.

Nordlyset observeredes første Gang d. 28de, da det strakte sig mod Synden og oplyste det søndre Hemisphærium.

i Septembri.

Binden den største Deel af Maaneden sydlig og stille. Storm af B. den 12. 29. og 30.

Nordlys den 7. 11. 13. 14. 18. 19. 23. 24. 25. 26. 28. som strakte sig oftest mod S.

Med Indhøstningen continueredes hele Maaneden igiennem. Nattet det flette Sommer = Bæir fik man dog overalt et got eller i det mindste middelmaadigt Nar baade af Byg og Havre, dog helst det forste.

i Octobri.

Binden hele Maaneden igiennem O. og N. O. og som tiest stille.

Natten til den 4de fros Vandet endstiont Qvægs. i Thermom. stoed over den 40de Grad, og Natten til den 12. begyndte visse Fiorder i det stille Bæir at tilfryse, nattet Qvægs. den 11te Kl. 4. Estermid. stoed paa 43 Grad, og om Morgenen efter Kl. 6. paa 37. Grad.

De tykke Hav- og Snee = Skyer lode sig næsten hver Aften see i Vest, og Nordlyset saaes paa saadanne Tider stedse, især den 6. 10. 12. 14. 16. 19. 20. 23. 26. 28.

Den 29. kom Snee med Vesten B. Den 30 og 31. S. B. og Tøevæir.

Stærk Hoste = Syge med Sting grafsferede i denne og følgende Maaned.

i Novembri.

Bæiret var den største Deel af Maaneden regnagtigt og stormende af S. saasom fra 1. til 8. fra 16. til 23. ligesaa den 30. Fra d. 9de til 15. klart Frostvæir af O.

Stærk

Stærk Forandring i Baromet. den 3.
4. 5. og 6., da det ofte omveplede fra 27. Tom.
6. og 8. Linier til 28. Tom. 2. Linier.

Nordlys den 9de 10. 12. og 14de.

i Decembri.

Bæiret var den største Deel af Maa-
neden mildt og stille, og stridde mod en vest-
lig Vind i Havet, der undertiden brød ind
med Regn og Storm, saasom den 1. 3. 14.
15. 16. 17. 19. 20de.

Fra den 17de Novembr. den hele Maa-
ned igiennem indtil den 5te i efterfølgende
Maaned laae ikke ringeste Sneer paa Mar-
ken; Men derimod en bestandig Tælle (Iis
i Jorden) 1. Allen dyb.

At der vilde komme lidet Sneer i denne
Vinter spaaede man deraf, at Svine-
Milten var saa jevn og uden Knuder.

Den 10. og 11te havde man stærk
Kiim- Frost paa Marken og Driv-
Iis paa Fiorderne. Derpaa pleier følge Regn,
som og indfaldt den 12. og 13.

Nordlys observeredes kun den 8de og 31.